

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Kateřiny Čuhelové, Ph.D., a soudců Mgr. Ivy Krejčířové a JUDr. Michala Ryšky ve věci

žalobkyně: **Fakultní nemocnice Brno**, IČO 65269705
sídlem Jihlavská 340/20, 625 00 Brno
zastoupená advokátkou JUDr. Hanou Krejčí
sídlem Špitálka 434/23b, 602 00 Brno

proti
žalované: **I. N.**, narozená dne XXXXX
bytem XXXXX, XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Danielem Chmelou
sídlem Kounicova 271/13, 602 00 Brno

o 538 528,37 Kč s příslušenství,

o odvolání účastníků proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 20. března 2017, č. j. 112 C 68/2016-82,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v I. výroku **mění** tak, že se zamítá žaloba na stanovení povinnosti žalované zaplatit žalobkyni částku 538 528,37 Kč s ročním úrokem z prodlení z této částky ve výši 7,75 % za dobu od 25. 4. 2015 do zaplacení.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 129 120 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalované.

146/2017

- III. Žalobkyně je povinna zaplatit České republice – Městskému soudu v Brně náklady řízení ve výši 4 200 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalobkyně je povinna zaplatit České republice – Městskému soudu v Brně soudní poplatek z odvolání v částce 26 927 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 538 528,37 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z této částky od 25. 4. 2015 do zaplacení v měsíčních splátkách po 3 000 Kč pod ztrátou výhody splátek (I. výrok), zamítl žalobu v části, v níž žalobkyně po žalované požadovala zaplacení úroku z prodlení ve výši 7,75 % z částky 538 528,37 Kč za dobu od 2. 3. 2015 do 24. 4. 2015 (II. výrok), uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 21 542 Kč v měsíčních splátkách ve výši 1 000 Kč pod ztrátou výhody splátek (III. výrok), ČR – Městskému soudu v Brně nepřiznal náhradu nákladů řízení (IV. výrok).
2. Žalovaná si podala proti I. a III. výroku rozsudku odvolání a navrhla, aby odvolací soud v tomto rozsahu napadený rozsudek změnil, žalobu zamítl a žalobkyni uložil povinnost nahradit žalované náklady řízení. Nesouhlasila s tím, jak soud prvního stupně vyhodnotil otázku pasivní legitimity. Podle závěrů soudu prvního stupně je rodič dítěte pasivně legitimován ve sporu o úhradu poskytnuté péče, neboť tuto úhradu není možné chtít po nezletilém, který nemá vlastní zdroje, což odůvodnil odkazem na ust. § 31 odst. 1 písm. a) zákona č. 94/1963 Sb. o rodině. Podle žalované z tohoto ustanovení nelze dovodit povinnost žalované k platbě za péči poskytnutou nezletilému dítěti, neboť povinnost uvedená v zákonném ustanovení se vztahuje pouze k zajištění péče o nezletilé dítě jako takové, avšak nelze z ní dovodit přímou povinnost rodiče k úhradě za poskytnutí péče, neboť pokud by tomu tak bylo, nemusela by být zákonná povinnost rodiče k platbě za poskytnutou péči upravena výslovně v zákonu č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (dále též „zák. č. 372/2011 Sb.“). Dle žalované navíc soud prvního stupně věc nesprávně právně posoudil, neboť na posuzovaný případ aplikoval zákon č. 372/2011 Sb., přestože právní vztah vznikl před účinností tohoto zákona. I pokud by měl věc posoudit podle tohoto zákona, s čímž však žalovaná nesouhlasí, vůbec nezohlednil skutečnost, že žalovaná neposkytla souhlas, neboť nedostala žádné informace o poskytnutých službách a jejich ceně, a proto nebyly splněny podmínky pro aplikaci ust. § 41 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., neboť pacientovi nebyly zdravotní služby poskytnuty s jeho souhlasem. Zdůraznila, že v době porodu byla účastníkem veřejného zdravotního pojištění stejně jako otec nezletilé, kdy oba přispívali do veřejného systému zdravotního a sociálního pojištění, avšak právní úprava jim znemožnila, aby jejich dítě se stalo automaticky účastníkem veřejného zdravotního pojištění.
3. Žalobkyně si podala odvolání proti části I. výroku týkající se splátek a proti III. výroku rozsudku. Namítala, že výše splátek stanovená soudem prvního stupně v podstatě znemožňuje s ohledem na výši žalované částky její úhradu. Poukázala na to, že žalovaná by v podstatě neustále splátkami hradila pouze příslušenství žalované částky. Dále nesouhlasila s tím, že jí na nákladech řízení soud prvního stupně přiznal pouze zaplacený soudní poplatek a nikoli odměnu za právní zastoupení. Dle judikatury Ústavního soudu ustanovení § 150 o.s.ř. neslouží ke zmírňování majetkových rozdílů mezi účastníky a aplikace tohoto ustanovení musí být výjimečná. Navrhla, aby odvolací soud v napadených částech rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. S odvoláním žalované nesouhlasila. Měla za to, že soud prvního stupně věc správně právně posoudil, zdůraznila, že žalovaná se o údajném neudělení souhlasu k provedení zdravotních služeb začala zmiňovat až v odvolacím řízení a nesouhlas s poskytnutím péče neprojevila. Žalobkyně odkázala na ust. § 23 odst.

146/2017

3 zákona o péči o zdraví lidu, podle něhož pokud je provedení vyšetřovacího či léčebného úkonu k záchraně života nebo zdraví dítěte a odpírají-li rodiče souhlas, ošetřující lékař je oprávněn rozhodnout o provedení úkonu. V posuzovaném případě byla péče poskytnutá nenarozenému dítěti nezbytná. Žalobkyně potvrdila, že při přijetí pacientky k předčasnému porodu lze jen stěží předpokládat, jaká péče jí bude poskytnuta, proto ji nelze informovat o rozsahu a ceně poskytnuté zdravotní péče. Dále odkázala na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/15. Odvolací soud vyzval žalobkyni k doplnění skutkových tvrzení usnesením ze dne 20. 11. 2017, č. j. 70 Co 146/2017-103, kdy v reakci na tuto výzvu žalobkyně písemným podáním ze dne 12. 1. 2018 upřesnila, že veškerá péče, kterou poskytla v uvedeném období nezl. K., byla nezbytná k záchraně jejího života, když tato se narodila v 27. týdnu gravidity a její porodní váha dosahovala pouhých 990 g. Navíc rodiče nezl. K. absolvovali s nezl. dlouhou hospitalizaci a ani jednou neprojeví vůli v další zdravotní péči nepokračovat, z čehož lze dovodit jejich souhlas konkludentní formou. K otázce odvolacího soudu o tom, zda a kdy a jakým způsobem byli rodiče nezl. K. informováni o ceně zdravotních služeb poskytnuté jejich dceři nehrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady, žalobkyně namítla, že tato povinnost vyplývá z ustanovení § 45 odst. 2 zákona o zdravotních službách. Konstatuje, že poskytnutí zdravotních služeb bylo započato již 31. 3. 2012, a proto nelze konstruovat tuto informační povinnost, neboť jednotlivé zdravotní služby nelze od sebe oddělit, když tyto spolu tvoří jediný celek.

4. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání byla podána k tomu oprávněnými subjekty (§ 201 o.s.ř.), směřují proti rozhodnutí, proti němuž jsou přípustná (§ 201, § 202 o.s.ř.), byla podána včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), v souladu s ustanovením § 212 a 212a odst. 1 o.s.ř. přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení mu předcházející v rozsahu napadeném odvoláními i nad rámec odvolacích námitek, a poté dospěl k závěru, že odvolání žalované je důvodné, odvolání žalobkyně nikoliv.
5. V souladu s ust. § 3028 zák. č. 89/2012 Sb. v oblasti hmotného práva odvolací soud věc posoudil podle právních předpisů účinných do 31. 12. 2013.
6. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že žalobou podanou u soudu prvního stupně dne 3. 3. 2015 se žalobkyně po žalované domáhala zaplacení žalované částky 538 528,37 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně od 2. 3. 2015 do zaplacení. Žalovaná částka představuje část ceny za zdravotní péči, kterou žalobkyně poskytla od 12. 3. 2012 do 14. 5. 2012 dceři žalované K. B. (žalobkyni označené jako B., dle systému ISZR odvolacího soudu a sdělení cizinecké policie B.), kdy celková cena činila 554 528,37 Kč, ke dni podání návrhu žalovaná uhradila 16 000 Kč. Žalovaná a její dcera jsou cizí státní příslušnice a v době poskytnutí zdravotní péče nebyla nezl. K. účastnicí veřejného zdravotního pojištění, proto žalobkyně požaduje cenu poskytnuté péče přímo po žalované, která navíc svůj závazek uznala písemně dne 14. 5. 2012. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, navrhla její zamítnutí, namítala nedostatek pasivní legitimace, neboť zdravotní péče nebyla poskytnutá žalované, nýbrž její dceři K. B., která není účastnicí řízení, proto minimálně od 12. 3. 2012 do 31. 3. 2012, kdy byl účinný zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu (dále též „zákon č. 20/1966 Sb.“), byla pasivně legitimovaná nezletilá. Povinnost k úhradě za péči poskytnutou nezl. K. nelze uložit žalované, která v době porodu byla účastnicí veřejného zdravotního pojištění. Zdůraznila, že systém soukromého zdravotního pojištění neumožňoval pojistit úhradu zdravotní péče pro ještě nenarozené dítě. Jelikož však došlo k předčasnému porodu, kdy předčasně narozená dvojčata potřebovala neodkladnou péči, odmítly pojišťovny tyto děti pojistit. Zdůraznila, že jako cizinka ze zemí mimo EU byla spolu s otcem nezletilá řádným příspěvatelem do systému veřejného zdravotního pojištění, a to i v době porodu, avšak její děti se účastníky veřejného zdravotního pojištění nemohly stát a rovněž nebylo možné tyto pojistit komerčně. Žalovaná vznesla námitku promlčení nároku uplatněného v žalobě. Soud prvního stupně po provedeném dokazování rozhodl napadeným rozsudkem, když dospěl k závěru, že žalovaná je ve sporu pasivně legitimovaná, a to v období od 12. 3. 2012 do 31. 3. 2012 s odkazem na ust. § 31 odst. 1 písm. a) zákona o rodině ve spojení se zákonem o péči o zdraví lidu. Péče byla

146/2017

poskytnuta nezletilému dítěti, avšak úhradu za ni není možné požadovat po nezletilci, neboť nemá vlastní zdroje a naopak rodič nezletilého dítěte odpovídá za péči o zdraví nezletilého. S touto povinností souvisí i povinnost platit za péči, kterou je povinen dítěti zajistit a která není hrazena z veřejného zdravotního pojištění, za období od 1. 4. 2012 pak pasivní legitimace žalované vyplývá přímo z ust. § 41 odst. 2 zákona o zdravotních službách. Dále shledal nedůvodnou námitku promlčení, neboť žaloba byla podána před uplynutím obecné tříleté promlčecí doby. Listinou, kterou měla žalovaná dle žalobkyně uznat svůj závazek vůči ní z důvodu blíže specifikovaných, za řádné uznání dluhu nepovažoval. Znaleckým posudkem měl za prokázané, že nezletilá K. byla poskytnuta standardní péče co do druhu a charakteru, tak i do počtu vyšetření. Hodnota bodu za poskytnutou zdravotní péči činí 1,12 Kč, kdy tuto částku žalobkyně použila při výpočtu celkové částky. Proto soud žalobě takřka v celém rozsahu vyhověl, vyjma části období, za které žalobkyně požadovala příslušenství v podobě zákonného úroku z prodlení, neboť výzva k plnění byla žalované doručena prokazatelně až žalobou. Žalovanou částku uložil soud žalované zaplatit v měsíčních splátkách po 3 500 Kč, neboť okamžité plnění by bylo pro žalovanou nemožné a vedlo by k exekuci, případně k insolvenční, v důsledku čehož by žalobkyně mohla dostat pouze 30 % žalované částky. Úspěšně žalobkyni přiznal pouze část požadovaných nákladů řízení, a to zaplacený soudní poplatek, kdy náklady právního zastoupení žalobkyni nepřiznal s ohledem na okolnosti případu, kdy v důsledku předčasného porodu má žalovaná platit žalobkyni částku 1 mil. Kč. Příjmy žalované spolu s příjmy jejího manžela jsou minimální ve vztahu k žalované částce, přičemž žalobkyně jako poskytovatelka zdravotní péče dostatečně materiálně a personálně vybavena tak, aby mohla hájit své zájmy bez zastoupení advokátem, přičemž žaloba v této věci je žalobou formulářového typu.

7. Odvolací soud přezkoumal svou pravomoc ve věci jednat a zjistil, že tato je dána ve smyslu čl. 48 odst. 5 smlouvy mezi Českou republikou a Ukrajinou o právní pomoci v občanských věcech (publ. pod č. 123/2002 Sb.m.s.), když žalovaná měla ke dni podání žaloby (a stále má) na území České republiky své bydliště. Rozhodným právem je, v souladu s čl. 48 odst. 2 shora cit. smlouvy, právo české.
8. Podle ust. § 23 odst. 4 písm. c) zák. č. 20/1966 Sb., bez souhlasu nemocného je možné provádět vyšetřovací a léčebné výkony, a je-li to podle povahy onemocnění třeba, převzít nemocného i do ústavní péče není-li možné vzhledem ke zdravotnímu stavu nemocného vyžádat si jeho souhlas a jde o neodkladné výkony nutné k záchraně života či zdraví.
9. Podle ust. § 24 zák. č. 20/1966 Sb., převzetí nemocného bez jeho písemného souhlasu do ústavní péče z důvodů uvedených v § 23 odst. 4 je zdravotnické zařízení povinno do 24 hodin oznámit soudu, v jehož obvodu má sídlo. Převzetí se soudu neoznamuje, jestliže nemocný dodatečně ve lhůtě 24 hodin projevil souhlas s ústavní péčí.
10. Podle ust. § 30 odst. 1 zák. č. 20/1966 Sb., cizincům pobývajícím na území České republiky se poskytuje zdravotní péče a) bezplatně na základě mezinárodních smluv, jimiž je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána, b) bez přímé úhrady na základě všeobecného zdravotního nebo smluvního zdravotního pojištění anebo c) za přímou úhradu.
11. Podle ust. § 28 odst. 1 zák. č. 372/2011 Sb., zdravotní služby lze pacientovi poskytnout pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li tento zákon jinak. Podle odst. 3 písm. f) cit. ust. má být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehraných nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady, pokud to jeho zdravotní stav umožňuje.
12. Podle ust. § 38 odst. 1 písm. c) zák. č. 372/2011 Sb., pacienta lze bez souhlasu hospitalizovat, jestliže jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas. Podle odst. 4 písm. b) cit. ust. nezletilému pacientovi nebo pacientovi s omezenou svéprávností lze bez souhlasu poskytnout neodkladnou péči, jde-li o zdravotní služby nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví.

146/2017

13. Podle ust. § 41 odst. 1 písm. c) zák. č. 372/2011 Sb., pacient je při poskytování zdravotních služeb povinen uhradit poskytovateli cenu poskytnutých zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo jiných zdrojů, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem. Podle odst. 2 cit. ust. povinnosti podle odstavce 1 písm. c) a d) náleží zákonnému zástupci pacienta nebo opatrovníkovi.
14. Podle ust. § 45 odst. 2 zák. č. 372/2011 Sb., poskytovatel je povinen a) informovat pacienta o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění, a to před jejich poskytnutím, a vystavit účet za uhrazené zdravotní služby, nestanoví-li jiný právní předpis jinak, b) zpracovat seznam cen poskytovaných zdravotních služeb nehrazených a částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a umístit ho tak, aby byl seznam přístupný pacientům; to neplatí pro poskytovatele lékárenské péče.
15. Podle ust. § 489 zák. č. 40/1964 Sb. občanský zákoník (dále jen obč. zák.) závazky vznikají z právních úkonů, zejména ze smluv, jakož i ze způsobené škody, z bezdůvodného obohacení nebo z jiných skutečností uvedených v zákoně.
16. Podle ust. § 558 obč. zák. uzná-li někdo písemně, že zaplatí svůj dluh určený co do důvodu i výše, má se za to, že dluh v době uznání trval. U promlčeného dluhu má takové uznání tento právní následek jen věděl-li ten, kdo dluh uznal, o jeho promlčení.
17. Podle ust. § 853 obč. zák. občanskoprávní vztahy, pokud nejsou zvláště upraveny ani tímto, ani jiným zákonem, se řídí ustanoveními tohoto zákona, která upravují vztahy obsahem i účelem jim nejbližší.
18. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalobkyně poskytla nezletilé dceři žalované K. B., XXXXX, zdravotní péči v období od 12. 3. 2012 až 14. 5. 2012. Rovněž bylo nesporné, že žalovaná i její dcera byly cizími státními příslušnicemi, konkrétně státními občankami Ukrajiny s tím, že v době poskytnutí zdravotní péče nezletilá K. nebyla účastnicí veřejného zdravotního pojištění. Z informačního systému odvolacího soudu ISVKS bylo zjištěno, že žalovaná pobývala na našem území na základě povolení k dlouhodobému pobytu od 21. 1. 2008 s tím, že 9. 4. 2013 jí bylo uděleno povolení k trvalému pobytu cizince. Nezletilá K. se žalované a jejímu manželovi R. B. narodila předčasně v 27. týdnu těhotenství spolu se svým dvojčetem R. B. (řízení o úhradu ceny zdravotní péče poskytnuté nezl. R. žalobkyní v souvislosti s předčasným porodem je vedeno u soudu prvního stupně pod sp. zn. 41 C 69/2016), téměř 2 měsíce před plánovaným termínem porodu s tím, že v době porodu byla žalovaná jako cizinka s dlouhodobým pobytem účastna veřejného zdravotního pojištění.
19. Mezi účastníky bylo sporné, zda zdravotní péče byla dceři žalované poskytnuta se souhlasem zákonných zástupců nezletilé. Sporná byla i cena poskytnuté péče, rovněž bylo sporné, zda a kdo je ve sporu pasivně legitimován, a také to, zda a jakým způsobem byli zákonní zástupci nezletilé K. informováni o ceně poskytnutých zdravotních služeb. Otázkou také bylo, zda neposkytnutí informace o ceně má vliv na případnou povinnost žalované k úhradě ceny za poskytnuté zdravotní služby i to, zda je případný nárok žalobkyně promlčen či nikoliv.
20. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se soudem prvního stupně v otázce hodnocení listinného důkazu předloženého žalobkyní označeného jako uznání dluhu. Pro stručnost si dovoluje odvolací soud odkázat na závěry soudu prvního stupně ohledně posouzení platnosti této listiny, kdy se, ani dle názoru odvolacího soudu, nejedná o uznání dluhu ve smyslu § 558 obč. zák. s jeho účinky, kdy žalobkyně v průběhu řízení s těmito závěry soudu prvního stupně nepolemizovala.
21. Rovněž odvolací soud považuje za správné, že soud prvního stupně na zdravotní péči poskytnutou nezl. K. od 12. 3. 2012 do 31. 3. 2012 aplikoval zák. č. 20/1966 Sb. a na zdravotní péči poskytnutou od 1. 4. 2012 do 14. 5. 2012 zák. č. 372/2011 Sb. Pro přijetí tohoto závěru je však nutno uvést, o jaký typ závazkového vztahu mezi účastníky by se mělo jednat, tj. na základě jakého právního důvodu by měla být žalovaná povinna žalobkyni žalovanou částku zaplatit. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že právním důvodem vzniku závazkového vztahu mezi účastníky je, v případě péče do 31. 3. 2012, §

146/2017

30 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb. ve spojení s § 31 odst. 1 písm. a) zák. č. 94/1963 Sb. a v případě péče poskytnuté po 1. 4. 2012 pak § 41 odst. 1 písm. c), odst. 2 zák. č. 372/2011 Sb., kdy i s těmito závěry odvolací soud částečně souhlasí.

22. V případě poskytnutí zdravotní péče je nutno rozlišovat, zda péče byla poskytnuta se souhlasem pacienta, případně se souhlasem jeho zákonných zástupců, přičemž souhlas je vždy vyžadován s výjimkou výkonů nutných k záchraně života a zdraví (zák. č. 20/1966 Sb.), situace, kdy stav pacienta vyžaduje poskytnutí neodkladné péče (zák. č. 372/2012 Sb.) a zdravotní péče, která musí být pacientu poskytnuta za jakýchkoli okolností, tedy bez jeho souhlasu, což jsou případy, v nichž se jedná o neodkladnou péči. Tzv. neodkladnou péčí je zdravotnické zařízení povinno poskytnout vždy i bez souhlasu pacienta. V tomto konkrétním případě žalobkyně tvrdila, že nezletilé K. B. byla po celou dobu hospitalizace poskytnuta právě tzv. neodkladná péče ve smyslu ust. § 23 odst. 3 zákona o péči o zdraví lidu, kdy se jednalo o výlučně nezbytné úkony směřující k záchraně života a zdraví předčasně narozeného dítěte a dle ust. § 38 odst. 4 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb. (vyjádření k odvolání ze dne 30. 5. 2017 a doplnění skutkových tvrzení ze dne 12. 1. 2018). V případě poskytnutí nezbytné péče není vyžadován souhlas pacienta ani jeho zákonných zástupců a zdravotnické zařízení (žalobkyně) musí pacientovi tuto péči poskytnout.
23. Žalobkyně netvrdila, že s žalovanou uzavřela smlouvu, tato skutečnost nebyla předmětem dokazování a naopak na základě tvrzení obou účastnic je zřejmé, že mezi nimi k uzavření žádné smlouvy nedošlo. Právním důvodem k poskytnutí zdravotní péče nezletilé K. B. byla zákonná licence, tedy zákonná povinnost žalobkyně zdravotní péči, která dle žalobkyně byla nutná k záchraně života a zdraví nezletilé, poskytnout, právě na základě zákona (tedy i proti případné vůli rodičů nezletilé). Jelikož taková péče musí být poskytnuta i proti vůli pacienta či jeho zákonných zástupců, je irelevantní (pro účely nároku uplatněného v žalobě), zda žalovaná a otec nezletilé K. udělili s péčí konkludentní souhlas (když písemný nebo výslovný udělen nebyl). Veškerá zdravotní péče poskytnutá nezletilé K. žalobkyní byla poskytnuta mimo rámec smluvního vztahu, a to na základě zákonné licence a tato zdravotní péče byla poskytnuta za účinnosti obč. zák., podle něhož závazky vznikají z právních úkonů, zejména ze smluv, jakož i ze způsobené škody z bezdůvodného obohacení nebo z jiných skutečností uvedených v zákoně. V daném případě se nemůže jednat o závazek žalované z právního úkonu ani ze způsobené škody či z bezdůvodného obohacení, neboť žalobkyně měla právní důvod pro poskytnutí zdravotní péče (zákonná licence) a byla povinna ji poskytnout nezletilé K. i proti vůli žalované a jejího manžela, proto se nemůže jednat ani o závazek ze smlouvy. O nárok z náhrady škody se nemůže jednat, neboť nezl. K. ani její zákonní zástupce neporušili žádnou povinnost a rovněž se nemůže jednat o bezdůvodné obohacení, neboť žalobkyně nezl. K. poskytla zdravotní péči na základě právního důvodu – zákonné licence. Žalobkyně byla, jak již bylo výše uvedeno, povinna poskytnout nezbytnou péči nezletilé K. v období do 31. 3. 2012 na základě zákona o péči o zdraví lidu a od 1. 4. 2012 do 14. 5. 2012 na základě zákona o zdravotních službách. Nárok uplatněný v žalobě není nárokem ze smlouvy, z náhrady škody ani z bezdůvodného obohacení. Zdravotní péči byla žalobkyně povinna dceři žalované nezl. K. poskytnout na základě zákona a odvolací soud se zabýval následně otázkou zda, kdo a případně jakou částku, je povinen uhradit žalobkyni za nezbytnou péči, kterou byla žalobkyně povinna poskytnout nepojištěné nezletilé K..
24. Právním důvodem, pro který žalobkyně poskytla nezl. K. zdravotní péči nezbytnou k záchraně života je zákon, kdy žalobkyně je povinna ze zákona tuto péči poskytnout (i když s tím nesouhlasí). Analogie se smluvním vztahem nepřichází v úvahu, s ohledem na existenci právního důvodu pro poskytnutí péče, nepřichází v úvahu ani analogie s bezdůvodným obohacením a pro absenci porušení povinnosti nelze uvažovat ani o analogii s náhradou škody. Právní důvod, pro který by měla žalovaná jako matka nezl. K. plnit, potom musí vycházet ze zákona.
25. Odvolací soud se však již neztotožňuje se závěry soudu prvního stupně o pasivní legitimaci zákonného zástupce nezletilého pacienta (v tomto případě matky nezletilé), kterému byla poskytnuta

146/2017

zdravotní péče dle ust. § 31 odst. 1 písm. a) zákona o rodině ve spojení se zákonem o zdraví lidu minimálně za období do 31. 3. 2012.

26. Zdravotní péče dítěti byla poskytnuta od 12. 3. 2012 do 14. 5. 2012. Během hospitalizace se změnila právní úprava na zdravotní péči dopadající, a to tak, že do 31. 3. 2012 platil zákon č. 20/1966 Sb., a poté zákon č. 372/2011 Sb. V těchto zákonech nejsou obsažena žádná přechodná ustanovení, která by upravovala časový rámec a použití daných předpisů, proto bude nutné pro osobu úhrady povinnou určit dle zákona účinného v době poskytování péče.
27. Nezletilá K. B. byla v době poskytnutí zdravotní péče ukrajinskou státní příslušnicí, které nebyl povolen trvalý pobyt v ČR. Pro účastníky veřejného zdravotního pojištění, kterými jsou občané ČR s pobytem v ČR, cizinci s trvalým pobytem v ČR, cizinci, kteří jsou zaměstnanci firmy se sídlem v ČR, žadatelé o mezinárodní ochranu a osoby, jimž byl udělen azyl, jsou v zásadě zdravotní služby hrazeny pojišťovnou, u které je daný subjekt nahlášen. Dle § 30 odst. 1 zák. č. 20/1966 Sb. se zdravotní péče cizincům poskytuje bezplatně na základě mezinárodních smluv, na základě veřejného zdravotního nebo smluvního (komerčního) zdravotního pojištění nebo za přímou úhradu. Na danou situaci se bezplatná zdravotní péče na základě mezinárodních smluv nepoužije, neboť žádná taková smlouva s Ukrajinou uzavřená není, stejně tak péči nelze uhradit z komerčního zdravotního pojištění, protože dítě bylo již nemocné a z takového důvodu ho žádná pojišťovna nepojistí, tudíž zbývá možnost přímé úhrady. Dle zák. č. 20/1966 Sb. je pasivně legitimované k úhradě jen dítě. Povinnost úhrady za poskytnuté služby nelze dovozovat z § 31 odst. 1 písm. a) zákona o rodině, kde je stanoveno, že obsahem rodičovské zodpovědnosti je mimo jiné péče o zdraví nezletilého dítěte. Tato povinnost a zároveň právo rodiče je nutné vykládat, jako právo rodiče na rozhodování o zdraví dítěte (výběr dětského lékaře) či povinnost (povinné očkování, preventivní prohlídky), ovšem nelze z tohoto ustanovení dovozovat ani rozšiřovat pasivní legitimaci pro úhradu zdravotní péče dle jiného zákona. Aby bylo možné uvažovat o pasivní legitimaci rodiče již za účinnosti zákona č. 20/1966 Sb., je skrze retroaktivitu, vzhledem ke znění nového zákona, kde již mezi pasivně legitimovanými subjekty rodič výslovně uveden je. Dle nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 33/11, je retroaktivita definována jako určitý konsenzuálně etablovaný vzorec a způsob sociálního myšlení a jednání, který nemohl být normativně vyjádřen, a právě v tomto případě by nepřipustění pravé retroaktivity bylo v rozporu s principy spravedlnosti. Pokud by tedy pasivní legitimace rodiče již za účinnosti starého zákona byla užívána a soudy by takovýto úzus svými rozhodnutími stvrdily a zákonodárce by neměl objektivně možnost znění zákona změnit, mohli bychom v tomto případě hovořit o pravé retroaktivitě. Ovšem žádná takováto situace nenastala, proto odvolací soud dospěl k závěru, že za účinnosti péče poskytnuté do 31. 3. 2012 bylo pasivně legitimované jen dítě (nezl. K.) nikoli také rodič (žalovaná). V tomto směru lze přisvědčit i argumentu žalované, že by pak zcela postrádalo smysl, aby zákonodárce povinnost k přímé úhradě stanovil v § 41 odst. 2 zák. č. 372/2011 Sb. výslovně rodiči či opatrovníkovi nezletilého, pokud by bylo možno dovést povinnost těchto osob i dle předchozí právní úpravy, přičemž důvodová zpráva k zák. č. 372/2011 Sb. se k tomuto problému nikterak nevyjadřuje.
28. Dle § 41 odst. 1 písm. c) zák. č. 372/2011 Sb. je pacient (či rodič nebo opatrovník dle § 41 odst. 2) povinen uhradit cenu poskytovaných služeb nehrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo jiných zdrojů, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem. Zde je evidentní úmysl zákonodárce neznevýhodňovat ani jednu stranu závazku a ctít smluvní volnost, jakožto také závazky státu z mezinárodních smluv plynoucích. Dle této úpravy tedy povinnost úhrady za poskytnuté zdravotnické služby nedopadá na neodkladné úkony, které byly učiněny bez souhlasu, jakož i úkony, na které se nutný souhlas vztahoval, ale nebyl zdravotnickým zařízením vyžadován, i když měl. Dle nového zákona č. 372/2011 Sb. totiž cena úkonu je nutnou součástí souhlasu, a pokud pacient bez svého zavinění nezná cenu, i když ji znát měl, jde to k tíži toho, kdo porušil svou povinnost a neinformoval ho, tedy zdravotnického zařízení.

146/2017

29. Velmi neutěšenou situací cizích státních příslušníků žijících a pracujících na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu a situací jejich dětí, které se okamžikem narození nestávají účastníky veřejného zdravotního pojištění, se v poměrně nedávné době zabýval Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 2/15, těsnou většinou dospěl k závěru, že omezení práva cizinců bez trvalého pobytu či zaměstnání v České republice na bezplatnou zdravotní péči ze systému veřejného zdravotního pojištění není diskriminační.
30. Odvolací soud zdůrazňuje, že posuzovaný případ je odlišný od případů, jimiž se zabýval Ústavní soud, neboť v tomto konkrétním případě v době předčasného porodu žalovaná pobývala na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu a byla účastna na veřejném zdravotním pojištění. Na rozdíl od situace řešené Ústavním soudem, kdy v jednom případě byla cena lékařské péče sjednána smlouvou, v dalším případě žena, která porodila, v době porodu již nebyla účastnicí veřejného zdravotního pojištění. Odvolací soud má za to, že v tomto konkrétním případě žalovaná ani její manžel neporušili žádné povinnosti, na území ČR pobývali legálně, byli zde zaměstnání a byli účastni veřejného zdravotního pojištění, přičemž jim bylo v době narození nezl. K. uděleno povolení k dlouhodobému pobytu. Představa žalobkyně o tom, že žalovaná mohla této situaci (předčasnému porodu) předejít tím, že by sjednala nezletilým dětem komerční pojištění případně, že měla odjet родит na Ukrajinu, je zcela neadekvátní a nereálná. Skutečnost, že žalovaná, která na našem území legálně pobývala v době porodu již čtyři roky, předčasně porodí, byla zcela jistě událostí neplánovanou a nenadálou a po žádné těhotné ženě nelze spravedlivě požadovat, aby se několik měsíců před porodem zdržovala pouze na určitém místě, opustila stávající zaměstnání a několik měsíců před plánovaným termínem porodu čekala ve státě, jehož je státní příslušnicí, na narození dítěte. K otázce možnosti komerčního pojištění v obdobných případech se podrobně vyjádřil Ústavní soud v odlišných stanoviscích soudců k nálezu sp. zn. Pl. ÚS 2/15 a odvolací soud si na tato stanoviska dovoluje odkázat. Z odlišného stanoviska soudců Ludvíka Davida, Jaroslava Fenyka, Jana Musila, Pavla Rychetského, Radovana Suchánka, Kateřiny Šimáčkové a Davida Uhlíře k výroku a k odůvodnění nálezu sp. zn. Pl. ÚS 2/15, je třeba zdůraznit, že dostupnost komerčního zdravotního pojištění je zásadně omezena, když pojišťovny mohou odmítnout uzavřít pojistnou smlouvu s cizincem, kterého považují za rizikového, a tedy nelukrativního pojištěnce. Získání komerčního zdravotního pojištění proto může být problémem pro řadu osob, které pro svůj zhoršený zdravotní stav vyžadují intenzivní zdravotní péči. Mezi takové osoby mohou spadat i předčasně narozené děti, děti s vrozenými vadami či ženy s rizikovým těhotenstvím. Je třeba zopakovat, že kontrakční povinnost zdravotních pojišťoven není zákonem stanovena, navzdory tomu, že cizincům pobývajícím na území České republiky je ze zákona uložena povinnost zajistit si zdravotní pojištění v zákonem stanoveném rozsahu. Ze strany státu tedy neexistuje garance toho, že bude komerční zdravotní pojištění konkrétní osobě skutečně přístupné (viz odst. 31 odlišného stanoviska). Ve stanovisku je dále zdůrazněno, že zvláštní péče je ústavně garantována všem těhotným ženám bez ohledu na jejich státní občanství či pobytový režim a stejně tak je všem těhotným ženám zaručeno právo na ochranu zdraví. Při poměrování konkrétní intenzity omezení práva na ochranu zdraví je nutno přihlídnout rovněž k tomu, na jaké osoby toto omezení dopadá a z jakého titulu tyto osoby na území České republiky pobývají. V tomto smyslu je nicméně třeba poukázat na to, že finanční nedostupnost zdravotní péče není problémem týkajícím se výhradně osob, které na území České republiky pobývají krátkodobě, či dokonce nelegálně, a u nichž by mohly být záruky vyplývající z práva na ochranu zdraví oprávněně považovány za podstatně slabší. Současná právní úprava jde k tíži rovněž osobám, kterým svědčí povolení k dlouhodobému pobytu a které již mají těsnou vazbu na Českou republiku, byť dosud nedosáhly na pobyt trvalý (viz odst. 49 odlišného stanoviska). Podle názoru soudců je podstatné, že tyto ženy do systému veřejného zdravotního pojištění přispívaly. Čili nejde o čerpání prostředků ze systému, do kterého by výlučně přispívali jiní, a tato skupina by jen čerpala výhody. Jde naopak o osoby, které byly pro náš pracovní trh potřebné. Tyto ženy ztratí možnost čerpat prostředky ze systému veřejného zdravotního pojištění právě v momentě, kdy pomoc nejvíce potřebují, tedy v době těhotenství. Stát tedy na jedné straně umožní vstup

cizinky na území, která zde pracuje a přispívá k hospodářství země, přispívá do systému veřejného zdravotního pojištění, avšak v momentě, kdy se dostane do finančních potíží způsobených ztrátou zaměstnání a potřebuje čerpat zdravotní péči, jí stát nijak nepomůže (viz odst. 54 odlišného stanoviska). Závěrem je v odlišném stanovisku uvedeno, že je-li rodič účasten na systému veřejného zdravotního pojištění, musí existovat pro jeho dítě reálná šance, aby mohlo na tomto systému rovněž participovat či aby mu byla zajištěna jiná adekvátní alternativa účasti na tomto systému. Lze poukázat na to, že koncept odvozeného pojištění, na jehož základě může z pojištění jedné osoby odvozovat nárok i další rodinný příslušník, není mezi okolními státy ojedinělý, nýbrž v současné době funguje například v Polsku či Rakousku.

31. Žalobkyně nepředložila žádný důkaz ohledně svého tvrzení o tom, že by žalovaná mohla předčasně narozené děti komerčně pojistit (a za jakých podmínek), odvolací soud má zato (i s ohledem na obsah odlišného stanoviska soudců Ústavního soudu), že možnost komerčního pojištění předčasně narozených dětí je v současné době takřka vyloučena. Sedm z patnácti soudců Ústavního soudu zaujalo jednoznačný názor, že konkrétní zájem na ochraně finančních prostředků státu nelze považovat za natolik závažný, aby mohl ospravedlnit takové omezení finanční dostupnosti zdravotní péče pro děti. Vyloučením dětí cizinců narozených na území České republiky matce s dlouhodobým pobytem, u kterých zároveň alespoň jeden z rodičů je v době narození účasten veřejného zdravotního pojištění podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o veřejném zdravotním pojištění, ze systému veřejného zdravotního pojištění, vyplývající z § 2 odst. 1 a § 3 odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění, za současné dlouhodobé neexistence jiných opatření, která by jim dostatečně zajistila finanční dostupnost zdravotní péče, způsobuje právní úprava porušení jejich práva na ochranu zdraví podle článku 31 věta první Listiny a práva na zvláštní ochranu dětí podle čl. 32 odst. 1 Listiny.
32. Ústavní soud v tomto svém nálezu poukázal na možný způsob řešení problematice situace cizinců pobývajících na našem území na základě povolení k dlouhodobému pobytu, a to skrze způsob popsáný v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2039/2015, kdy se fikce zakotvená v § 88 odst. 3 větě druhé zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, uplatní i v případech, kdy zákonný zástupce – bez ohledu na svůj pobytový status, podá za narozeného cizince ve lhůtě podle § 88 odst. 1 tohoto zákona žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. a) a b) tohoto zákona. V daném případě však žalovaná nepodala za nezl. K. v zákonem stanovené lhůtě žádost o povolení k trvalému pobytu (viz podání žalované na č. l. 127 spisu), proto nedošlo k uplatnění fikce a nezl. K. byla v době poskytnutí zdravotní péče nepojištěným cizincem. K tomu odvolací soud poznamenává, že v roce 2012 nebyla známa tato rozhodovací praxe Nejvyššího soudu a žalované nelze přičítat k tíži, že tento postup nezvolila. Navíc takové řešení potom činí rozdíly ohledně vzniku zdravotního pojištění narozenému cizinci pouze a jen na základě aktivity a znalostí jeho zákonných zástupců. Spíše hledá cestu, jak zajistit těmto subjektům, které ničeho neporušily, pouze a jen se narodily, k zajištění veřejného zdravotního pojištění, alespoň tímto způsobem, když jim to jinak není v obdobných případech naším právním řádem, umožněno. Pokud by rodiče nezl. K. tuto žádost o povolení k trvalému pobytu v zákonem stanovené lhůtě podali, byla by K. pojištěna a Česká republika by za ni nesla náklady zdravotní péče. V řízení vedeném u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 33 Cdo 2039/2015 bylo žalováno nezletilé dítě zdravotnickým zařízením, a to rovněž za poskytnutí zdravotní péče za účinnosti zákona č. 20/1966 Sb. Jednalo se rovněž o poporodní péči, kdy jako předběžná otázka byla řešena existence zdravotního pojištění nezl. žalované, předmětem sporu byl stejný nárok, jako nárok uplatněný žalobkyní v tomto řízení. Soudy všech stupňů neviděly v pasivní legitimaci nezletilé vůbec žádný problém a tato skutečnost rovněž nevedla k zamítnutí žaloby, což odvolací soud uvádí pouze pro podporu správnosti svého závěru o nedostatku pasivní legitimace matky nezl. K. ohledně nároku na úhradu ceny péče poskytnuté do 31. 3. 2012.
33. V tomto řízení problém s pasivní legitimací vznikl mimo jiné v důsledku toho, že nárok uplatněný v žalobě opírala žalobkyně zejména o uznání dluhu, které bylo následně soudem prvního stupně posouzeno jako neplatné. Pokud by žalobkyně navrhla přistoupení nezl. K. na straně žalované,

146/2017

nebylo by možno s ohledem na již vznesenou námitku promlčení tento nárok přiznat, navíc pokud by byla žalována nezl. K. (což se však nestalo), bylo by otázkou, zda by v takovém případě nevedly k zamítnutí žaloby i jiné důvody. K této problematice se však odvolací soud s ohledem na okruh účastníků vyjadřovat nebude.

34. I kdyby byl právní úkon - uznání dluhu v posuzované věci shledán platným právním úkonem (což se však nestalo), nezaložila by tato listina bez dalšího povinnost žalované k úhradě žalované částky. A to z toho důvodu, že uznání dluhu není samostatným zavazovacím důvodem, jímž by dluh vznikl. Uznáním dluhu nelze založit nový závazek, nýbrž jen uznat závazek již existující. Jelikož odvolací soud zastává názor (viz shora), že žalovaná není povinna uhradit zdravotní péči poskytnutou žalobkyní její dceři nezl. K. po celou dobu hospitalizace, neboť k tomu není žádný právní důvod, nic by na tomto závěru nezměnilo ani to, pokud by uznání dluhu bylo shledáno platným právním úkonem (což se však nestalo), neboť žalovaná by tímto úkonem nemohla založit nový závazek, který jí vůbec nevznikl
35. Odvolacímu soud je známo rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 1754/2014, kdy předmětem řízení byla úhrada za lékařskou péči, kterou zdravotnické zařízení poskytlo cizinci, který neměl adekvátní zdravotní pojištění. Lékařská péče byla poskytnuta na základě veřejnoprávního rozhodnutí, neboť žalovaný byl do zdravotnického zařízení umístěn nedobrovolně, jednalo se tedy rovněž o druh zákonné licence hospitalizace (bezsouhlasové péče) jako v tomto případě. Podle tohoto rozhodnutí, za účinnosti zák. 40/1964 Sb., smlouva o poskytnutí lékařské péče je zpravidla kvalifikována jako smlouva příkazní, jíž se zdravotnické zařízení (příkazník) zavazuje pro pacienta (příkazce) obstarat určitou záležitost, resp. provést určitou činnost. Tento závěr byl převzat i současnou úpravou (srov. § 2636 a násl. zákona č. 89/2012 Sb.). Analogické užití ustanovení § 742 obč. zák., podle něhož má jednatel bez příkazu vůči tomu, jehož záležitost obstaral, právo na náhradu nutných nákladů, nepřipadá v úvahu; jednatelství bez příkazu totiž předpokládá absenci oprávnění jednat v cizí záležitosti, kdežto žalobkyně byla ze zákona povinna (a tedy i oprávněna) umístit žalovaného do ústavní péče. Odvolací soud s tímto závěrem Nejvyššího soudu nesouhlasí z důvodů naznačených shora, neboť v případě zákonné licence zdravotní péče není možné uvažovat při absenci vůle pacienta o analogii se smlouvou, když zdravotnické zařízení je povinna péči poskytnout ze zákona a pacient ji musí strpět i proti své vůli. Ve věci, kterou se zabýval Nejvyšší soud, byl dán důvod umístění ve zdravotnickém zařízení mimo jiné i veřejným zájmem. Pacient byl hospitalizován proti své vůli, neboť byly shledány důvody detence (nebezpečný sobě případně okolí), proto dle názoru odvolacího soudu nemohly být splněny podmínky analogie příkazní smlouvou, jejíž podstatou je shodný projev vůle stran, když v případě detence (či jiné bezsouhlasové péče) vůle minimálně jedné strany zcela absentuje a druhá strana zdravotní péči poskytnout musí, neboť jí to ukládá zákon. Na druhou stranu pokud by tomu tak bylo a bylo by možné nárok uplatněný v žalobě analogicky posoudit jako příkazní smlouvu, potom by v dané věci byl dán nedostatek pasivní legitimace žalované, jako matky nezl. K., po celou dobu poskytnutí péče a situace by byla o to jednodušší.
36. Pacient, který má ve vztahu ke zdravotnickému zařízení postavení spotřebitele, je jednoznačně slabší stranou, proto je vždy nutno použít výklad příznivější pro pacienta (§ 55 odst. 3 obč. zák.).
37. Analogie je nepřijatelná, neboť v případě neodkladné péče se nejedná o ryze soukromoprávní vztah, když stát direktivně zdravotnickému zařízení nařizuje v konkrétních případech zdravotní péči poskytnout a pacientovi zase nařizuje v určitých případech se této péči podrobit i proti své vůli, proto by v těchto situacích měl stát stanovit zcela jasné podmínky, z nichž by bylo zřejmé, kdo, za co a kolik má platit. Pokud zákonodárce mínil pacienta (nepojištěného) zavázat k úhradě tzv. neodkladné péče, kterou má zdravotnické zařízení povinnost poskytnout, měl vyjádřit tuto vůli zákonem. Není-li zákonem tato povinnost stanovena, nelze pacienta zavazovat, tedy ani za pomoci analogie ve smyslu § 853 obč. zák. Mezeru v zákoně nelze překlenout rozšiřujícím výkladem nepříznivým pro pacienta. Argumentaci žalobkyně negativními ekonomickými důsledky pro žalobkyni v případě nevyhovění žalobě, odvolací soud považuje za irelevantní, neboť ve skutkově obdobných

146/2017

věcech si lze jen obtížně představit, že by žalovaní, cizí státní příslušníci, většinou ekonomičtí migranti, disponovali dostatečným množstvím finančních prostředků, které by jim umožňovaly tak vysoké částky představující cenu za poporodní péči předčasně narozeným dětem zaplatit a exekuční tituly by byly v případě vyhovění žalobě prakticky nevymahatelné s ohledem na výši příjmů těchto osob a výši částky, která nemůže být postižena exekucí. Aniž by hodlal odvolací soud jakkoliv předvídat, jeví se však velmi pravděpodobným, že s ohledem na osobní, majetkové a výdělkové poměry těchto osob, by většina takových pohledávek žalobkyně stejně zůstala neuhrazena. Této skutečnosti si byl vědom soud prvního stupně, když žalované umožnil plnění ve splátkách, kdy takový způsob placení by však vedl k úhradě žalované částky až za několik desítek let. Nad výše uvedené odvolací soud poznamenává, že zřizovatelem Fakultní nemocnice Brno je Ministerstvo zdravotnictví, tedy orgán výkonné moci státu. Dle čl. 24 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte státy usilují o to, aby žádné dítě nebylo zbaveno svého práva na přístup k zdravotnickým službám, k dosažení nejvýše dosažitelné úrovně zdravotního stavu. Dle odst. 2 písm. b) téhož ustanovení je stát také povinen zajistit nezbytnou lékařskou pomoc a zdravotní péči pro všechny děti, tedy bez ohledu na to, zda jsou občany či cizinci. Lze tedy uzavřít, že neodkladné úkony jsou hrazeny z rozpočtu nemocnice, což je jen přerozdělený státní rozpočet. Dle čl. 27 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte, je rodič povinen v rámci svých možností a finančních prostředků zabezpečit životní podmínky nezbytné pro rozvoj dítěte. Tato odpovědnost je pouze základní a je nutno ji chápat tak, že rodič je povinen zajistit dítěti nutnou zdravotní péči, což bylo v tomto případě naplněno, když matka rodila ve zdravotnickém zařízení, tudíž dítě mělo možnost přisunu zdravotnické péče ihned.

38. Odvolací soud v rámci zásady zákazu překvapivého rozhodnutí a v rámci zásady předvídatelnosti rozhodnutí soudu seznámil účastníky s odlišným právním názorem oproti soudu prvního stupně, a to ohledně otázky pasivní věcné legitimace žalované v období zdravotní péče poskytnuté nezletilé K. od 12. 3. 2012 do 31. 3. 2012 a dále ohledně nedůvodnosti nároku za období od 1. 4. 2012 do 14. 5. 2012, kdy v tomto období absentuje právní úprava, pod kterou by bylo možno podřadit nárok uplatněný v žalobě. Ustanovení § 41 zák. č. 372/2011 Sb. se týká pouze případů tzv. souhlasové péče, což však není posuzovaný případ, navíc žalobkyně zákonným zástupcům nezletilé K. neposkytla žádné informace o ceně poskytovaných služeb.
39. Žalobkyně i poté setrvala na svých tvrzeních, nesouhlasila s odlišným právním názorem odvolacího soudu, když měla za to, že za období do 31. 3. 2012 byla dána pasivní legitimace žalované z důvodů specifikovaných soudem prvního stupně. Rovněž poukázala na aktuální znění ust. zák. č. 89/2012 Sb. upravujícího rodičovskou odpovědnost a svůj názor opřela i o nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 728/15. Žalobkyně nesouhlasila s názorem odvolacího soudu o aplikaci ust. § 41 zák. č. 372/2011 Sb. pouze na případy tzv. souhlasové péče, neboť by to znamenalo, že pokud by pacient souhlas neudělil, měl by nárok na bezplatnou zdravotní péči. Odkázala na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. US 2/15, podle něhož je poskytovatel zdravotních služeb povinen přijmout a poskytnout zdravotní službu i v případě poskytnutí neodkladné péče, avšak zcela jinou otázkou je bezplatnost této péče.
40. K tomu odvolací soud poznamenává, jak již uvedl výše, že ve zmiňovaném nálezu Ústavní soud řešil ústavnost ust. § 2 odst. 1 a § 3 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 48/1997 Sb. a posuzoval případy odlišné od posuzované věci, kdy základní odlišnost spočívala v prvním případě v tom, že zdravotnické zařízení s matkou nezletilé uzavřelo smlouvu o poskytnutí zdravotní péče, což se v posuzovaném případě nestalo. Pokud by tomu tak bylo, mohl být i náhled odvolacího soudu na tuto věc jiný. Ústavní soud se v tomto nálezu nezabýval výkladem a ústavností ust. § 41 zák. č. 372/2011 Sb. Žalobkyně setrvala na svých tvrzeních v tom směru, že byla povinna poskytnout nezletilým dětem žalované neodkladnou péči bez ohledu na to, zda tyto byly pojištěny či nikoliv, pokud mu tato osoba poskytnutou zdravotní péči neuhradí, je žalobce nucen nést tyto náklady z vlastních prostředků, což se negativně promítne do jeho rozpočtu a hospodaření, což by ve svém důsledku negativně projevilo v jeho hlavní činnosti. K tomu odvolací soud uvádí, že se ztotožňuje s žalobkyní v tom, že byla

povinna poskytnout neodkladnou péči nezl. K. i bez souhlasu jejích zákonných zástupců na základě tzv. zákonné licence. Odvolací soud však setrvává na svém názoru o tom, že právní úprava účinná v době poskytnutí zdravotní péče nezl. K. nestanovila povinnost zaplatit náklady zdravotní péče v případech jako je posuzovaná věc, tedy v případech zákonné licence hospitalizace. Za této situace, kdy právní úprava absentuje a ust. § 41 zák. č. 372/2011 Sb. na tyto případy nelze aplikovat, je nutno použít výklad příznivější pro pacienta jako slabší stranu. Na tento problém okrajově naráží komentář ust. § 2636 zák. č. 89/2012 Sb. od JUDr. Tomáše Holčapeka, Ph.D. a Petra Šustka, Ph.D. (viz *Švestka, Dvořák, Fiala, Hrádek, Vojtek, Hajn a kolektiv. Občanský zákoník – komentář, Svazek VI. Relativní majetková práva 2. Část § 2521-3081. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-630-3*) týkající se nového smluvního typu, zakotveného do našeho právního řádu s účinností od roku 2014, a to smlouvy o péči o zdraví, v němž se konstatuje, že vedle péče o zdraví poskytované na základě smlouvy, se v praxi nezanedbatelná část péče poskytuje i mimo rámec smluvního vztahu, kdy příkladem takové péče je např. neodkladná péče tak jako v této věci. Komentátoři sami polemizují s tím, zda a za jakých podmínek by se práva a povinnosti stran ze smlouvy o péči o zdraví (která jsou však zásadním způsobem omezena i zákonem o zdravotních službách) mohly analogicky použít i na případy tzv. neodkladné péče v rozsahu, v jakém neprotiřečí věci, kdy v tomto směru odkazují na výslovnou úpravu Nizozemského občanského zákoníku, který v článku 7:464 odst. 1 konstatuje, že obdobně se použije zákonná úprava smlouvy o péči o zdraví i na medicínské výkony uskutečněné v rámci zdravotnické praxe bez takové smlouvy, na kolik tomu neodporuje povaha daného právního poměru. V našem právním řádu v době poskytnutí zdravotní péče nezl. K. (i v současné době) absentuje jakýkoliv obdobný odkaz a je nutno požit výklad příznivější pro pacienta.

41. Jak již odvolací soud uvedl výše, k poskytnutí zdravotní péče došlo za účinnosti zák. č. 20/1966 Sb. a zák. č. 372/2011 Sb., přičemž žalobkyně poskytla nezletilé K. tuto péči bez smluvního vztahu, avšak na základě zákonné licence poskytnutí této péče. Za účinnosti zák. č. 20/1966 Sb. byla K. přijata (porozena) v nemocnici (ústavní péči), kdy byly bez souhlasu učiněny kroky k její záchraně (§ 23 odst. 4 písm. c) – mělo to být ovšem oznámeno soudu, resp. nežli by se postupovalo dle § 24, mělo dojít k dodatečnému souhlasu rodičů dle § 23 odst. 3 zákona, k tomuto nedošlo). Za účinnosti zák. č. 372/2011 Sb. je za nezletilé dítě povinen uhradit zákonný zástupce cenu poskytnutých zdravotních služeb, které byly poskytnuty s jeho souhlasem. Souhlasu není třeba, pokud je nutná neodkladná péče (udržení při životě). Z tohoto tedy vyplývá, že když nebyl souhlas dán, muselo se jednat o neodkladnou péči a tím pádem nemusí žalovaná jako matka nepojištěné nezl. nic platit, neboť není naplněna jedna ze dvou podmínek, které musí být kumulativně splněny (poskytnuté zdravotní služby nehrzené jinak a se souhlasem).
42. Ustanovení § 489 obč. zák., které demonstrativně vymezuje druhy právních skutečností, které jsou právním důvodem vzniku závazkových právních vztahů, v posuzovaném případě neumožňují podřadit nárok uplatněný v žalobě pod jinou skutečnost uvedenou v zákoně (o smlouvu se nemůže jednat, neboť zdravotnické zařízení je povinno péči poskytnout i proti vůli pacienta či zákonných zástupců, o bezdůvodné obohacení se nemůže jednat, neboť zdravotnické zařízení má právní důvod pro poskytnutí péče, z tohoto důvodu se nemůže jednat ani o škodu). S ohledem na shora uvedené je nepřipustné analogicky bez výslovného odkazu v zákoně podřadit posuzovaný případ např. pod příkazní smlouvu či pod bezdůvodné obohacení nebo nepřikázané jednání. Povinnost k úhradě ceny za poskytnuté zdravotní služby je v zákoně č. 20/1966 Sb. upravena v § 30 a v zákoně č. 372/2011 Sb. v § 41. Pod tato zákonná ustanovení by bylo možné obecně podřadit nárok na zaplacení ceny za zdravotní služby poskytnuté nepojištěnému cizinci, ale v tomto konkrétním případě to možné není. V případě tzv. nezbytné (neodkladné péče) se však nejedná o soukromoprávní institut, jakým je např. smlouva či bezdůvodné obohacení, jedná se o jakýsi hybridní vztah poskytovatele zdravotních služeb, který je ze zákona povinen poskytnout péči komukoli (tedy i nepojištěnému cizinci) a povinnost nepojištěného cizince v těchto případech (pokud tento se zdravotnickým zařízením neuzavře smlouvu - do 31. 12. 2013 nepojmenovanou smlouvu, případně

příkazní, či smlouvu o úpravě či opravě věci a od 1. 1. 2014 smlouvu o péči o zdraví) za poskytnutou péči zaplatit. Zákon č. 20/1966 Sb. obsahoval v tomto směru velmi kusou úpravu, podle které se cizincům pobývajícím na území ČR poskytuje zdravotní péče bezplatně na základě mezinárodních smluv, na základě všeobecného zdravotního pojištění nebo za přímou úhradu (§ 30 odst. 1 zák. č. 20/1966 Sb.). Za poskytnutou péči do 31. 3. 2012 bylo možno v případech tzv. neodkladné péče požadovat úhradu této péče přímo po pacientovi bez ohledu na to, zda došlo k udělení souhlasu nebo zda souhlas s péčí nebyl nutný [§ 23 odst. 4 písm. c) zák. č. 20/1966 Sb.]. Jiná je však situace ceny za zdravotní služby (jejichž součástí je zdravotní péče) poskytnuté od 1. 4. 2012, neboť podle ust. § 41 odst. 1 písm. c) zákona č. 372/2011 Sb. je pacient povinen uhradit poskytovateli zdravotních služeb jejich cenu, která není hrazena z veřejného zdravotního pojištění nebo z jiných zdrojů, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem. Jazykovým výkladem lze dovodit, že pro vznik povinnosti k úhradě služeb poskytnutých zdravotnickým zařízením je nezbytný souhlas pacienta. Důvodová zpráva k tomuto ustanovení nezmiňuje ničeho, avšak s ohledem na obsah ust. § 38 odst. 3 zák. č. 372/2011 Sb., kde je vymezena v případech tzv. neodkladné péče, kterou lze pacientovi poskytnout bez jeho souhlasu, nic nebránilo zákonodárci v tom, aby v § 41 odst. 1 zák. č. 372/2011 Sb. zmínil i tento skutkový stav, kdyby byl pacient rovněž povinen zaplatit cenu poskytnutých zdravotních služeb tzv. neodkladné péče. Pokud tak neučinil, nelze ust. § 41 odst. 1 písm. c) zák. č. 372/2011 Sb. vykládat extenzivně v neprospěch pacienta jako slabší strany. Dle názoru odvolacího soudu se jedná o určitou mezeru právní úpravy a systémovou chybu, kdy zákon neřeší, kdo má hradit náklady zdravotních služeb v případě nutné péče, kterou je zdravotnické zařízení povinno poskytnout bez souhlasu nepojištěného pacienta.

43. Rovněž ohledně názoru na pasivní legitimaci nemá odvolací soud čeho měnit a setrvává na svém závěru, který zpřístupnil účastníkům v rámci zásady předvídatelnosti rozhodnutí odvolacího soudu, když za péči poskytnutou do 31. 3. 2012 je povinnost k úhradě této zdravotnické péče uložena výslovně pacientovi a nikoliv jeho zákonnému zástupci či opatrovníkovi, tak jak tomu je v úpravě účinné od 1. 4. 2012 (§ 41 odst. 2 zák. č. 372/2011 Sb.). Odvolací soud nesouhlasí s tím, že by takto stanovenou povinnost, která je dána výslovně pacientovi, bylo možno přenášet na jiné osoby na základě výkladu ust. § 31 zák. č. 94/1963 Sb., případně ani na základě čl. 27 bodu 2. Úmluvy o právech dítěte. Nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 728/15 na který poukazovala žalobkyně, nelze na danou věc aplikovat, neboť se týká skutkově odlišné věci, a to povinnosti nezpl. zaplatit tzv. regulační poplatek ve zdravotnickém zařízení a ústavnosti ust. § 16a odst. 1 písm. f) zák. o veřejném zdravotním pojištění s tím, že povinnost k úhradě regulačního poplatku byla zákonnému zástupci nezpl. stanovena přímo zákonem.
44. Institut rodičovské zodpovědnosti je tvořen souhrnem práv a povinností, které mají odpovídat modernímu pojetí úpravy vztahů mezi rodiči a dětmi obsaženému v Úmluvě o právech dítěte. Rodičovská zodpovědnost náleží jen ve vztahu k nezletilému dítěti a náleží pouze tomu rodiči, který má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu.
45. Pokud je obsahem rodičovské zodpovědnosti mimo jiné i péče o zdraví nezletilého dítěte, dle odvolacího soudu je nutno tuto povinnost a zároveň právo rodiče vykládat jako právo rodiče na rozhodování o zdraví dítěte (výběr dětského lékaře) či jeho povinnost (povinné očkování, preventivní prohlídky). Ovšem nelze z tohoto ustanovení dovozovat ani rozšiřovat pasivní legitimaci pro úhradu zdravotní péče dle jiného zákona. Takovým výkladem by mohlo dojít k absurdním situacím, kdy např. rodiče, kteří by o své dítě žádný zájem neprojevovali a byli by např. soudem zbaveni své rodičovské zodpovědnosti, by žádnou platební povinnost neměli na rozdíl od rodičů, kteří by se řádně starali, ničeho neporušili, pouze se dostali do nezaviněné situace jako žalovaná v této věci. Nelze uvažovat ani o aplikaci § 454 zák. č. 40/1964, neboť rodič nezletilého nemá povinnost sám operovat ani povinnost poskytovat neonatologickou péči apod. Navíc zdravotnické zařízení bylo povinno péči poskytnout. Zcela by potom postrádalo smysl zákonné znění nové právní úpravy, a to konkrétně ust. § 41 odst. 2 zákona č. 372/2011 Sb. Odvolací soud si je vědom judikatury týkající se

146/2017

protiústavnosti ustanovení zákona o místních poplatcích, které nezletilým ukládalo poplatkovou povinnost za svoz komunálního odpadu a bylo zrušeno nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. US 9/15, jakož i judikatury týkající se „nezletilých černých pasažérů“. Tyto skupiny případů jsou odlišné od posuzované věci (poplatek jako veřejnoprávní povinnost, zanedbání povinnosti zákonných zástupců). Ústavní soud však v nálezu zdůraznil, že by bylo racionální zvažovat, zda neuložit poplatkovou povinnost na místo dítěte přímo rodičům. Ústavní soud tudíž nedovodil, že by v takových případech, kdy byla povinnost uložena zákonem přímo dítěti a tato povinnost byla následně shledána protiústavní, bylo možno pouze na základě institutu rodičovské zodpovědnosti, místo dítěte požadovat bez dalšího platbu přímo po jeho rodiči, a to ani konstrukcí uvedenou v § 454 obč. zák. Naopak doporučil zvážit uložení povinnosti zákonem přímo rodiči. K nemožnosti aplikace ust. § 31 odst. 1 zák. č. 94/1963 Sb. se Ústavní soud v tomto nálezu vyjádřil přímo v odstavci 59, podle něhož z titulu rodičovské zodpovědnosti nemůže plynout povinnost rodičů platit poplatky vlastními prostředky za dítě, kdy v případě, že by rodiče byli rodičovské povinnosti zbaveni nebo dítě žádného rodiče nemělo, by tato povinnost nenáležela nikomu a nikdo by nebyl povinen poplatky platit.

46. Pokud žalobkyně požadovala po odvolacím soudu návod, jak v obdobných věcech postupovat a koho žalovat, tak k tomu odvolací soud povolán není. Nemocnice by tyto platby v obdobných skutkových věcech měla dostávat od jiných subjektů než od nepojištěných nezletilých pacientů nebo jejich zákonných zástupců, neboť tito neporušili žádnou povinnost a nemohli vzniklému stavu předejít (nezletilé děti žádným způsobem nemohly předejít svému předčasnému narození ani jejich rodiče, kteří jsou účastníky veřejného zdravotního pojištění v ČR a do ČR nejeli na výlet s tím, že se zapomněli pojistit, nelze je považovat za zdravotnické turisty nebo pojistné podvodníky, tito lidé pomáhají naší ekonomice, jsou často zaměstnaní na pozicích, které naši občané zastávat nechtějí, stát je potřebuje, žádnou povinnost neporušili). Odvolací soud je toho názoru (na rozdíl od žalobkyně), že žalovaná, nemohla předejít vzniku nákladů žalobkyně, resp. mohla, avšak pouze tím, že by neotěhotněla a nepracovala by v České republice, což však po cizinkách legálně pracujících na našem území jistě nelze spravedlivě požadovat.
47. Zcela irelevantní je argumentace žalobkyně, že pokud by náklady nezbytné péče v obdobných věcech nebyly hrazeny pacienty či jejich zákonnými zástupci, mohlo by dojít k ohrožení výkonu zdravotních služeb, které je povinen poskytovat, a to z ekonomických důvodů. K tomu odvolací soud poznamenává, že tato věc stejně jako věci skutkově obdobné, se týkají cizích státních příslušníků, kteří žijí v ČR převážně jako tzv. ekonomičtí migranti, jejich výdělky nejsou velké, což dokládá v této věci i prohlášení žalované o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a těžko si lze představit, že tito lidé by byli schopni uhradit za dobu svého života náklady nezbytné péče v souvislosti s předčasným narozením svých dětí. Tuto systémovou chybu může napravit pouze stát způsobem, o kterém odvolacímu soudu nepřísluší spekulovat.
48. Poněvadž není dán žádný právní důvod vzniku nároku uplatněného v žalobě, nemohlo dojít ani k jeho promlčení. Pokud by se postupovalo v souladu s rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 22. 9. 2016, sp. zn. 33 Cdo 2039/2015, který tzv. bez souhlasovou péči posuzuje analogicky jako příkazní smlouvu, nárok by promlčen nebyl (viz odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně), ovšem v takovém případě by cena za poskytnutou zdravotní péči nemohla být požadována po žalované, neboť jí poskytnuta nebyla.
49. Jelikož u žalované není za zdravotní péči poskytnutou žalobkyní nezl. K. v období od 12. 3. 2012 do 31. 3. 2012 dána její pasivní legitimace a v případě úhrady za péči poskytnutou od 1. 4. 2012 do 14. 5. 2012 není dán žádný právní důvod plnění, neboť nárok žalobkyně nemá oporu v hmotném právu a použití analogie v posuzované věci není přípustné, odvolací soud podle § 220 o.s.ř. změnil napadený I. výrok rozhodnutí tak, že žalobu zamítl.

50. Protože došlo ke změně napadeného rozsudku, odvolací soud ve smyslu § 224 odst. 2 o.s.ř. znovu rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 1 o.s.ř. za použití ustanovení § 224 odst. 1 a 2 o.s.ř. tak, že žalované, která byla v řízení úspěšná, přiznal náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování práva proti neúspěšné žalobkyni, a to za dvanáct úkonů právní služby, přičemž žalobkyni uložil povinnost zaplatit tuto náhradu k rukám právního zástupce žalované (§ 149 odst. 1 o.s.ř.). Odvolací soud tak zavázal žalobkyni k náhradě nákladů prvostupňového a odvolacího řízení v částce 129 120 Kč sestávající z odměny právního zástupce žalované určené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále též „AT“), v částce 10 460 Kč, kdy za tarifní hodnotu je dle § 9 odst. 1 AT považována částka 538 528,37 Kč a sazba za jeden úkon právní služby činí dle § 7 bodu 6 AT částku 9 100 Kč a 40 Kč za každých započatých 10 000 Kč, o které hodnota převyšuje 200 000 Kč, tj. 1 úkon právní služby á 10 460 Kč (příprava a převzetí zastoupení, písemné vyjádření k žalobě, písemné vyjádření k přípisu soudu, 5x účast u jednání u soudu, písemné vyjádření ke znaleckému posudku, podání odvolání, písemné vyjádření k odvolání žalobce, písemné vyjádření na výzvu Krajského soudu v Brně), a dvanácti režijních paušálů á 300 Kč, tj. celkem 12 x 300 Kč, tj. 3 600 Kč (§ 13 odst. 4 AT). Zástupce žalované není plátcem daně z přidané hodnoty. Odvolací soud zbývajících pět úkonů právní služby, které žalovaná požadovala přiznat v písemném podání ze dne 13. 9. 2018, nepovažuje za účelně vynaložené, a to z následujících důvodů. Jednání s klientkou týkající se majetkových poměrů ze dne 14. 2. 2017 nelze považovat za účelně vynaložené náklady ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř., jelikož se nejednalo o procesně nezbytný úkon, aby mohla žalovaná řádně hájit svá porušená nebo ohrožená subjektivní práva u soudu. Totéž platí u písemného prohlášení o majetkových poměrech ze dne 15. 2. 2017, které advokát doložil k žádosti o osvobození od placení soudních poplatků. Za účelně vynaložené náklady taktéž nelze považovat poradu s klientkou ze dne 17. 1. 2018 týkající se jednání před odvolacím soudem, když se jednání dne 24. 1. 2018 sama účastnila, navíc v odvolacím řízení nedošlo k žádným zásadním změnám ve skutkových tvrzeních žalobkyně. Do nákladů nelze zahrnout poradu s klientkou týkající se výzvy k doplnění údajů o její osobě. Nejedná se o úkon procesně nezbytný, jelikož by bylo dostačující výzvu zaslat žalované k doplnění elektronicky. Osobní setkání v tomto případě soud nepovažuje za nezbytné. Písemné vyjádření k vyjádření žalobkyně ze dne 11. 9. 2018 byl úkon advokátem vykonaný nad rámec své činnosti, jelikož k vyjádření nebyl soudem vyzván.
51. S ohledem na ustanovení § 224 a § 148 o.s.ř. odvolací soud nově rozhodl o povinnosti neúspěšného účastníka, tedy žalobkyně, nahradit státu náklady řízení, které mu v souvislosti s ním vznikly, když v daném případě se jedná o náklady řízení za znalecký posudek MUDr. Macko, Ph.D. ve výši 4 200 Kč.
52. Jelikož žalovaná byla od placení soudních poplatků osvobozena (usnesení soudu prvního stupně ze dne 10. 5. 2017, č. j. 112 C 68/2016-92) a byla se svým odvoláním úspěšná, přešla v souladu s ust. § 2 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb., poplatková povinnost na žalobkyni, kdy výše soudního poplatku z odvolání odpovídá položce 22 bod 1 písm. a) ve spojení s položkou 1 písm. b) Sazebníku soudních poplatků (příloha k zák. č. 549/1991 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky

146/2017

prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Nebude-li povinnost stanovená tímto vykonatelným rozhodnutím splněna dobrovolně, lze podat návrh na soudní výkon rozhodnutí či exekuci.

Brno 12. září 2018

JUDr. Kateřina Čuhelová, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu